

نظام تربیت معلم در ایران، انگلستان و ژاپن

www.ketab.ir

تالیف:

فرشاد سلیمانی - مهدی عارفی

سرشناسه	: سلیمانی، فرشاد، ۱۳۶۷-
عنوان و نام پدیدآور	: نظام تربیت معلم در ایران، انگلستان و ژاپن
مشخصات نشر	: تهران: ندای کارآفرین، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۶۴ ص: جدول.
شابک	: 978-600-7907-19-1
وضعیت فهرست نویسی	: فیبای مختصر
یادداشت	: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
یادداشت	: کتابنامه.
شناسه افزوده	: عارفی، مهدی، ۱۳۵۴-
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۸۶۳۶۷۹

نام کتاب : نظام تربیت معلم در ایران، انگلستان و ژاپن

نویسنده : فرشاد سلیمانی - مهدی عارفی

طراح جلد : آرش جهانی

تیراژ : ۱۰۰۰

نوبت چاپ : ۱۳۹۴ اول

قیمت : ۵۵۰۰ تومان

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۰۷-۱۹-۱

مرکز پخش: تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، کوچه انوری، پلاک ۲۹

تلفن تماس: ۶۶۴۰۲۷۲۲

www.NedayeKarafarin.ir

فهرست مطالب

۱۳	گفتار اول: تربیت معلم در ایران
۱۵	اهداف برنامه درسی تربیت معلم در ایران
۱۶	محتوای برنامه درسی تربیت معلم در ایران
۱۷	فرآیند یاددهی-یادگیری در برنامه درسی دانشجو معلمان تربیت معلم در ایران
۱۷	کارورزی (تمرین معلمی) در ایران
۱۸	شیوه ارزشیابی از آموخته های دانشجو معلمان تربیت معلم در ایران
۱۸	فناوری اطلاعات در برنامه درسی تربیت معلم در ایران
۲۱	گفتار دوم: تربیت معلم در ژاپن
۲۳	اهداف در برنامه درسی تربیت معلم ژاپن
۲۴	محتوای برنامه درسی تربیت معلم در ژاپن
۲۵	فرآیند یاددهی- یادگیری در برنامه درسی تربیت معلم دانشجو معلمان ژاپن
۲۶	دوره کارورزی (تمرین معلمی) در برنامه درسی تربیت معلم در ژاپن
۲۷	شیوه ارزشیابی از دانشجو معلمان در برنامه درسی تربیت معلم در ژاپن
۲۸	به کارگیری فناوری اطلاعات در برنامه درسی دانشجو معلمان تربیت معلم در ژاپن
۲۹	گفتار سوم: تربیت معلم در انگلستان
۳۱	اهداف در برنامه درسی دانشجو معلمان تربیت معلم در انگلستان
۳۲	محتوای برنامه درسی دانشجو معلمان تربیت معلم در انگلستان
۳۳	فرآیند یاددهی- یادگیری در برنامه درسی دانشجو معلمان تربیت معلم در انگلستان
۳۴	دوره کارورزی (تمرین معلمی) در برنامه درسی دانشجو معلمان تربیت معلم در انگلستان
۳۵	شیوه ارزشیابی در برنامه درسی دانشجو معلمان تربیت معلم در انگلستان
۳۶	به کارگیری فناوری اطلاعات در برنامه درسی دانشجو معلمان تربیت معلم در انگلستان
۳۹	گفتار چهارم: مقایسه سیستم های تربیت معلم
۴۴	اهداف برنامه درسی تربیت معلم در کشورهای مورد مطالعه
۴۶	محتوای برنامه درسی تربیت معلم در کشورهای انگلستان، ژاپن و ایران
۴۸	فرآیند یاددهی-یادگیری در برنامه درسی کشورهای انگلستان، ژاپن و ایران
۵۰	دوره کارورزی (تمرین عملی) در برنامه درسی کشورهای انگلستان، ژاپن و ایران

- ارزشیابی از آموخته های دانشجو - معلمان در برنامه درسی در کشورهای انگلستان، ژاپن و ایران
۵۱
- فناوری اطلاعات و ارتباطات در فرایند یاددهی - یادگیری دانشجو - معلمان کشورهای انگلستان، ژاپن و ایران
۵۳
- منابع و مآخذ
۵۹

پیشگفتار

گسترش دانش تطبیقی و مطالعات مقارنه ای تنها راهی است که زمینه ی مناسب را برای تحقق و عملی کردن آیه شریفه (فَبَشِّرْ عِبَادِ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ) (آیه ۱۷ و ۱۸ سوره زمر). و انتخاب اقوی فراهم می نماید. آنچنانکه در مصحف شریف آمده است در زندگی روزمره بدون امر تطبیق و مقایسه نمی توان تصمیم بهتری اتخاذ نمود و روشی برای پیشبرد رضایت بخش امور انتخاب کرد. اهمیت بررسی های تطبیقی تا به آنجا پیش رفته است که اندیشمندان مراکز تعلیم و تربیت بین المللی بر ضرورت ایجاد بررسی های تطبیقی به مثابه رشته نوین علمی در مؤسسات آموزش عالی و دانشگاه ها در سطوح بالای تحصیلات تکمیلی تاکید می ورزند و این تاکید از اهمیت کار و نقش محققان این رشته ی علمی در معرفی نظام های آموزشی موفق جهان، شناخت مسایل آموزش و پرورش و دستاوردهای شگرف ناشی از آن حاصل شده است. (عزیزی نژاد، ۱۳۹۲).

اگر چه مطالعات تطبیقی در زمینه آموزش و پرورش در کشور ما به علت عدیده پایگاه به حق خود را به عنوان ابزار لازم برای تکامل و توسعه برنامه های آموزشی به دست نیاورده است. ولی با این حال امیدواریم، اینگونه مطالعات با توجه و تاکید ی که اخیراً برنامه ریزان آموزش عالی دارند، بسط و توسعه بیشتری یابد، زیرا آگاهی از تغییرات و اصلاحاتی که در نظامهای تربیتی کشورهای دیگر رخ داده است و مشکلاتی که آنان برای اصلاح و توسعه آموزش و پرورش خود داشته اند و آشنایی از چگونگی روشها و تدابیری که برای حل این مشکلات به کار برده اند، می تواند ما را در اتخاذ تدابیر لازم در جهت حل و فصل رضایت بخش معضلات آموزش و پرورش کشورمان، خصوصاً در زمانی که در اندیشه بنیاد نهادن نظام نوین آموزشی و پرورشی خویش هستیم، یاری دهد. (آقازاده، ۱۳۸۸).

بررسی نظامهای آموزشی کشورها در دوره های مختلف تحصیلی و مقایسه آنها با یکدیگر و آگاهی از نوآوریهای که با توجه به تغییرات و تحولات سالهای اخیر در سراسر جهان صورت می گیرد، می تواند برای افراد عهده دار تعلیم و تربیت اعم از مربیان و مدیران و برنامه ریزان آموزشی مفید و آموزنده باشد و موجب بهبود کیفیت تدریس و کارایی مسئولان آموزشی شود. (حبیبی، ۱۳۸۹).

مسایل و موضوعات مورد بررسی در قلمرو آموزش و پرورش مقایسه ای با جنبه های اقتصادی، اجتماعی، مذهبی، سیاسی، فرهنگی، تاریخی و مانند آن در ارتباط است و رابطه نظامهای تربیتی با توجه به این عوامل مورد بررسی قرار می گیرد. (حبیبی، ۱۳۸۹).

تعدادی از موضوعات مورد بررسی در رابطه با ویژگی های هر نظام آموزشی را می توان به شرح زیر خلاصه کرد:

۱- اهداف آموزش و پرورش ۲- ساختار و تشکیلات اداری و آموزشی ۳- دوره های تحصیلی از ابتدایی تا آموزش عالی ۴- محتوای برنامه های آموزشی ۵- گزینش و تربیت و استخدام معلم ۶- آموزش بزرگسالان. (همان منبع).

همچنین، در نظامهای آموزشی موضوعات اقتصادی چندی وجود دارد که برخی از آنها عبارتند از: ۱- عوامل موثر در افزایش و کاهش هزینه های تعلیم و تربیت ۲- تاثیر کم سواد و بیسوادی در اقتصاد جامعه و پیامدهای منفی آن ۳- بیکاری ۴- رابطه تعلیم و تربیت با توسعه اقتصادی ۵- هزینه های سرانه آموزش و پرورش. (همان منبع).

به همین ترتیب مواردی از موضوعات اجتماعی مورد بحث از نظامهای آموزشی عبارتند از: ۱- تفاوت آموزش و پرورش در شهر و روستا ۲- آموزش و پرورش زنان و جایگاه آنان ۳- ارتباط رشد جمعیت با آموزش و پرورش ۴- بیکاری تحصیلکرده ها و مانند آن. (همان منبع).

بعلاوه معدودی از موضوعات مذهبی مورد بحث از نظامهای آموزشی عبارتند از: ۱- رابطه مذهب با آموزش و پرورش ۲- فلسفه یا فلسفه های تربیتی و رابطه آن با مذهب ۳- ارزشهای اجتماعی تربیتی برخاسته از آموزههای مذهبی و...

افزون بر اینها آموزش و پرورش با سیاست و دیگر جنبه های زندگی فردی و اجتماعی انسان نیز ارتباط دارد. (همان منبع).

امروز صاحب نظران تعلیم و تربیت بر این باورند که برنامه ریزی و اصلاحات آموزشی باید با توجه به آخرین روشهای آموزشی و فنی و پیشرفتهای علمی جهان و با دیدی وسیع و بینشی ژرف انجام گیرد تا بتواند نیازمندیهای جامعه را در سطح کشور جهان به نحو احسن تامین نماید به منظور تحقق این هدف از مطالعات

تطبیقی در زمینه آموزش و پرورش بهره می گیرند و از آن به عنوان ابزار و وسیله ضروری برای طرح ریزی آموزشی نام می برند؛ همچنین بر لزوم ضرورت اینگونه بررسی ها، قبل از اقدام به هرگونه اصلاحات آموزشی از طرف دست اندرکاران تعلیم و تربیت تاکید می شود.

نظام آموزش و پرورش ایران یکی از مراحل مهم و اساسی و در عین حال حساس و دقیق خود را در زمینه توسعه آموزش و پرورش می گذراند. بدیهی است به موازات بسط و توسعه نهاد آموزش و پرورش باید به مطالعات تطبیقی آموزش و پرورش دست زد، زیرا اینگونه مطالعات زمینه را برای انتقاد و رفع مشکلات نظام آموزش و پرورش فراهم می کند و اداره کنندگان چنین دستگاهی را در کشف و تحلیل مسایل تربیتی یاری می دهد. به سخن دیگر، آگاهی از تغییرات و اصلاحاتی که در نظامهای تربیتی کشورهای دیگر رخ داده است و مشکلاتی که آنان در اصلاح و توسعه آموزش و پرورش خویش داشته اند و آشنایی با روشها و تدابیری که برای حل این مشکلات به کار برده اند می تواند ما را در شناسایی مسایل آموزشی و اتخاذ تدابیر شایسته برای حل و فصل رضایت بخش آنها، خصوصا در زمانی که در اندیشه بنیاد نهادن نظام نوین آموزشی هستیم، یاری دهد. همچنین این امر می تواند این امکان را فراهم نماید که با ژرف اندیشی نسبت به اصلاحات آموزشی بنگریم و در مقام قانونگذار برنامه ریز و مجری طرحهای آموزشی و اداره کننده کانونهای تعلیم و تربیت با گامهای استوار و سنجیده حرکت خویش را در تأمین خیر و صلاح عمومی آغاز کنیم و همان تجارب را که دیگران با صرف زمان و سرمایه گذاری وسیع به دست آورده اند، به علت عدم اطلاع، دوباره حاصل نماییم.

در جوامع پیشرفته و مرفهی جهان، هر روز بر وسعت مطالعات و پژوهشهای تطبیقی در زمینه آموزش و پرورش و شمار کانونهای علمی که این قبیل بررسی ها را در سرلوحه اشتغالات خویش قرار داده اند اضافه می شود و سیر تکاملی را در این زمینه همچنان ادامه دارد و شمول اینگونه بررسی از نظر جغرافیای و منطقه ای نسبت به گذشته نه چندان دور فراگیر شده است.